

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2012,

kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o směnářenské činnosti

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna devizového zákona

Čl. I

Zákon č. 219/1995 Sb., devizový zákon, ve znění zákona č. 159/2000 Sb., zákona č. 362/2000 Sb., zákona č. 482/2001 Sb., zákona č. 126/2002 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 354/2004 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 206/2011 Sb. a zákona č. 420/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 1 písm. k) bodě 1 se slovo „nebo“ před slovem „poskytovatel“ nahrazuje čárkou, za slovo „rozsahu,“ se vkládají slova „instituce elektronických peněz, pobočka zahraniční instituce elektronických peněz nebo vydavatel elektronických peněz malého rozsahu,“ a slova „nebo povolení“ se nahrazují slovy „, povolení nebo registrace“.
2. V § 1 písm. k) bodě 2 se slova „osoba oprávněná vykonávat směnářenskou činnost na základě registrace“ nahrazují slovem „směnárník“.
3. V § 1 se na konci písmene k) čárka nahrazuje tečkou a písmeno l) se zrušuje.
4. § 3, 3d, 3e, 3h a 4 se včetně nadpisů a poznámek pod čarou č. 5 až 11, 11a, 11b a 23 zrušují.
5. V § 7 odst. 1 se slova „, a na vyžádání doklady prokazující účel požadované úhrady“ zrušují.
6. V § 7 se odstavec 2 zrušuje a zároveň se zrušuje označení odstavce 1.
7. V § 8 se odstavce 2 až 5 zrušují a zároveň se zrušuje označení odstavce 1.

8. V § 20 odst. 1 se slova „devizových předpisů“ nahrazují slovy „tohoto zákona, právních předpisů vydaných k jeho provedení, mezinárodních smluv, které jsou součástí právního řádu, a zvláštních povolení (§ 32 odst. 1 a 2) (dále jen „devizové předpisy“)“.
9. V § 22 odst. 1 písm. d) se slova „registraci nebo“ zrušují.
10. V § 22 odst. 1 se na konci písmene d) čárka nahrazuje tečkou a písmeno e) se zrušuje.
11. V § 22 se odstavec 5 zrušuje.
12. § 24 a § 24a se včetně nadpisu zrušují.
13. V § 25 odst. 1 se písmeno a) zrušuje.
Dosavadní písmena b) až i) se označují jako písmena a) až h).
14. V § 25 odst. 1 písmeno c) zní:
„c) jako tuzemec nebo cizozemec nepředloží devizovému místu zvláštní povolení podle § 7,“.
15. V § 25 odst. 3 písm. a) se slova „b) až e)“ nahrazují slovy „a) až d)“.
16. V § 25 odst. 3 se písmeno b) zrušuje.
Dosavadní písmena c) a d) se označují jako písmena b) a c).
17. V § 25 odst. 3 písm. b) se slova „g), h) nebo i)“ nahrazují slovy „f), g) nebo h)“.
18. V § 25 odst. 3 písm. c) se slovo „f)“ nahrazuje slovem „e)“.
19. V § 26 odst. 1 se písmena a) a b) zrušují.
Dosavadní písmena c) až f) se označují jako písmena a) až d).
20. V § 26 odst. 1 se na konci písmene b) doplňuje slovo „nebo“.
21. V § 26 odst. 1 písm. c) se slova „ odst. 1, nebo“ nahrazuje tečkou.

22. V § 26 odst. 1 se písmeno d) zrušuje.

23. V § 26 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2.

24. V § 26 odstavec 2 zní:

„(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 500 000 Kč.“.

25. V § 27 odst. 1 se písmeno a) zrušuje.

Dosavadní písmena b) až h) se označují jako písmena a) až g).

26. V § 27 odst. 1 písmeno b) zní:

„b) jako tuzemec nebo cizozemec nepředloží devizovému místu zvláštní povolení podle § 7,“.

27. V § 27 odst. 2 písm. a) se slova „b), c) nebo d)“ nahrazují slovy „a), b) nebo c)“.

28. V § 27 odst. 2 se písmeno b) zrušuje.

Dosavadní písmena c) a d) se označují jako písmena b) a c).

29. V § 27 odst. 2 písm. b) se slova „f), g) nebo h)“ nahrazují slovy „e), f) nebo g)“.

30. V § 27 odst. 2 písm. c) se slovo „e)“ nahrazuje slovem „d)“.

31. § 30a včetně nadpisu zní:

„§ 30a

Zmocňovací ustanovení

Česká národní banka stanoví vyhláškou rozsah, období, lhůty a způsob plnění oznamovací povinnosti podle § 5.“.

32. § 31 se včetně nadpisu zrušuje.

Čl. II

Zrušovací ustanovení

Vyhláška č. 376/2009 Sb., o směnářské činnosti, se zrušuje.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o oběhu bankovek a mincí

Čl. III

Zákon č. 136/2011 Sb., o oběhu bankovek a mincí a o změně zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 254/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 3 se písmeno b) zrušuje.
Dosavadní písmeno c) se označuje jako písmeno b).
2. V § 29 odst. 2 se za slova „zpracovatel tuzemských bankovek a mincí,“ vkládá slovo „směnárník,“.
3. V § 29 odst. 2 se slova „příjem, zpracování nebo vrácení tuzemských a cizozemských bankovek a mincí prováděly osoby, které jsou“ nahrazují slovy „osoby, které při zpracování tuzemských bankovek a mincí posuzují jejich pravost nebo vracejí přijaté bankovky nebo mince do oběhu, byly“.
4. V § 33 odst. 1 se slova „provozovatel kasina, držitel poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence podle zákona o poštovních službách, a dále platební instituce, poskytovatel platebních služeb malého rozsahu, instituce elektronických peněz a vydavatel elektronických peněz malého rozsahu podle zákona o platebním styku, u nichž při poskytování platebních služeb dochází k výdeji bankovek nebo mincí, zajistí, aby osoby, které při zpracování tuzemských bankovek a mincí posuzují jejich pravost nebo vracejí do oběhu přijaté tuzemské a cizozemské bankovky a mince“ nahrazují slovy „směnárník, provozovatel kasina, držitel poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence podle zákona o poštovních službách, a dále platební instituce, poskytovatel platebních služeb malého rozsahu, instituce elektronických peněz a vydavatel elektronických peněz malého rozsahu, u nichž při poskytování platebních služeb nebo vydávání elektronických peněz dochází k vrácení přijatých bankovek nebo mincí do oběhu, zajistí, aby osoby, které při zpracování tuzemských bankovek a mincí posuzují jejich pravost nebo vracejí přijaté bankovky nebo mince do oběhu“.
5. V § 33 odst. 3 písmeno b) zní:
„b) osoby, které při zpracování tuzemských bankovek a mincí posuzují jejich pravost nebo vracejí přijaté bankovky nebo mince do oběhu
  1. v České národní bance,
  2. v úvěrových institucích provádějících pokladní operace,
  3. u zpracovatelů tuzemských bankovek a mincí, nebo
  4. u směnárníka, který provádí směnárenské obchody mezi měnami jinými než česká koruna, euro, americký dolar, britská libra nebo japonský jen,“.

6. V § 33 odst. 3 písm. c) se slovo „právnických“ zrušuje.
7. V § 33 odst. 3 písm. c) se slova „posuzují při příjmu, zpracování nebo vracení tuzemských a cizozemských bankovek a mincí jejich pravost a platnost“ nahrazují slovy „při zpracování tuzemských bankovek a mincí posuzují jejich pravost nebo vracejí přijaté bankovky nebo mince do oběhu“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o finančním arbitrovi

Čl. IV

Zákon č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění zákona č. 558/2004 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb. a zákona č. 180/2011 Sb., se mění takto:

1. § 1 zní:

„§ 1

(1) K rozhodování sporu spadajícího jinak do pravomoci českých soudů je příslušný též finanční arbitr (dále jen „arbitr“), jedná-li se o spor mezi

- a) poskytovatelem platebních služeb a uživatelem platebních služeb při poskytování platebních služeb,
- b) vydavatelem elektronických peněz a držitelem elektronických peněz při vydávání a zpětné výměně elektronických peněz,
- c) věřitelem nebo zprostředkovatelem a spotřebitelem při nabízení, poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru,
- d) investičním fondem, investiční společností nebo zahraniční investiční společností, obchodníkem s cennými papíry nebo investičním zprostředkovatelem a spotřebitelem při kolektivním investování prostřednictvím standardního fondu nebo speciálního fondu, který shromažďuje peněžní prostředky od veřejnosti,
- e) pojišťovnou nebo pojišťovacím zprostředkovatelem a zájemcem o pojištění, pojistníkem, pojištěným, oprávněnou osobou nebo obmyšleným při nabízení, poskytování nebo zprostředkování životního pojištění,
- f) provozovatelem směnářenské činnosti a zájemcem o provedení směnářského obchodu nebo osobou, se kterou byl směnářský obchod proveden.

(2) Sjednání rozhodčí smlouvy nevylučuje pravomoc arbitra.

(3) Arbitr usiluje zejména o smírné vyřešení sporu.“

Poznámka pod čarou č. 1 se zrušuje.

2. § 3 zní:

„§ 3

(1) Institucí se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) poskytovatel platebních služeb,
- b) vydavatel elektronických peněz,
- c) věřitel nebo zprostředkovatel při nabízení, poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru,
- d) investiční fond, investiční společnost, zahraniční investiční společnost, obchodník s cennými papíry nebo investiční zprostředkovatel při kolektivním investování prostřednictvím standardního fondu nebo speciálního fondu, který shromažďuje peněžní prostředky od veřejnosti,
- e) pojišťovna nebo pojišťovací zprostředkovatel při nabízení, poskytování nebo zprostředkování životního pojištění,
- f) provozovatel směnářské činnosti.

(2) Navrhovatelem se pro účely tohoto zákona rozumí uživatel platebních služeb v případě sporů uvedených v § 1 odst. 1 písm. a), držitel elektronických peněz v případě sporů uvedených v § 1 odst. 1 písm. b), spotřebitel v případě sporů uvedených v § 1 odst. 1 písm. c) a d), zákazník v případě sporů uvedených v § 1 odst. 1 písm. e), zájemce o provedení směnářského obchodu nebo osoba, se kterou byl proveden směnářský obchod v případě sporů uvedených v § 1 odst. 1 písm. f).

(3) Spotřebitelem se rozumí fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání.“

Čl. V

Přechodné ustanovení

Instituce uvedená v § 3 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, která dosud nebyla povinna splnit informační povinnost podle § 19 odst. 1 a 2 zákona č. 229/2002 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, je povinna tuto povinnost splnit nejpozději do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o volném pohybu služeb

Čl. VI

V § 2 odst. 1 zákona č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb, se na konci textu písmene a) doplňují slova „podle jiného právního předpisu²⁸⁾“.

Poznámka pod čarou č. 28 zní:

„²⁸⁾ Například zákon č. .../2012 Sb., o směnářské činnosti.“

ČÁST PÁTÁ
ÚČINNOST

Čl. VII

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2013.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

k návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o směnářenské činnosti

A. OBECNÁ ČÁST

1. Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad

Viz přílohu k důvodové zprávě.

2. Zhodnocení souladu návrhu zákona s ústavním pořádkem České republiky

Navrhované řešení je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

3. Zhodnocení souladu s mezinárodními smlouvami a právem Evropské unie

Návrh zákona je v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

Návrh zákona je v souladu s právem EU. Daná oblast je vyňata z působnosti směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu, což je zdůrazněno v implementačním předpise k této směrnici – zákonu o volném pohybu služeb.

4. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah

Navrhovaná právní úprava neklade nároky na státní rozpočet ani ostatní veřejné rozpočty, zejména rozpočty krajů a obcí.

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

Část první: Změna zákona o oběhu bankovek a mincí

Čl. I

Z devizového zákona se navrhuje vypustit všechna ustanovení, která se týkají směnářských obchodů a směnárníků (v terminologii devizového zákona devizových míst registrovaných ke směnářenské činnosti). Tyto otázky budou upraveny novým zákonem o směnářenské činnosti.

Čl. II

V souvislosti se zrušením předmětných ustanovení v devizovém zákoně a zrušení zmocnění k vydání prováděcího předpisu se navrhuje zrušit i vyhlášku České národní banky č. 376/2009 Sb., o směnářenské činnosti.

Část druhá: Změna zákona o oběhu bankovek a mincí

Čl. III

Ze zákona o oběhu bankovek a mincí se vypouští definice směnárníka, neboť tu zavádí zákon o směnářenské činnosti pro účely celého právního řádu.

Navrhuje se, aby osoby, které u směnárníka vracejí do oběhu přijaté bankovky a mince, byly absolventy odborného kurzu o rozpoznávání bankovek a mincí podezřelých z padělání nebo pozměňování. Tato povinnost byla dosud upravena ve směnářenském zákoně. Přesunutím do zákona o oběhu bankovek a mincí bude odstraněna nežádoucí duplicita a všechny odborné kurzy týkající se rozpoznávání platidel budou nadále upraveny pouze v zákoně o oběhu bankovek a mincí. V případě směnárníků se navrhuje diferencovat úroveň odborného kurzu podle měn, mezi nimiž směnárník provádí směnářenské obchody. Pokud jde o rozpoznávání platidel v nejčastěji se vyskytujících měnách (česká koruna a euro, americký dolar, britská libra nebo japonský jen), lze tuto látku obsáhnout v odborném kurzu nižší úrovně a není třeba trvat na tom, aby povinné osoby v tomto případě absolvovaly odborný kurz vyšší úrovně. Pro směnárníky s neomezeným okruhem směňovaných měn bude i nadále platit povinnost absolvovat odborný kurz vyšší úrovně.

Odstranění některých legislativně-technických chyb. O výdej bankovek a mincí se jedná pouze v případě výdeje bankovek a mincí Českou národní bankou ze svých zásob. V ostatních případech jde o vracení bankovek a mincí do oběhu.

Část třetí: Změna zákona o finančním arbitrovi

Čl. IV

K bodu 1 (§ 1)

Rozšiřuje se působnost finančního arbitra o spory mezi osobami provozujícími směnářenskou činnost a osobami, které mají zájem o provedení směnářenského obchodu, nebo s nimiž již směnářenský obchod proveden byl.

Posláním finančního arbitra jako orgánu mimosoudního řešení sporů je rychlejší a bezplatné vyřizování sporů klientů se subjekty působícími na finančním trhu. Zejména klienti směnářen se často cítí poškozeni na svých právech, proto je jim nově dána možnost obrátit se nejen na soud či orgán dohledu nad osobami provozujícími směnářenskou činnost, ale též na finančního arbitra.

K bodu 2 (§ 3)

V souladu s rozšířením působnosti finančního arbitra (viz bod 1) se vymezuje, kdo je podle tohoto zákona institucí a navrhovatelem. Stanoví se, že navrhovatelem může být jak osoba, která ještě neprovedla směnářenský obchod, tak i osoba, se kterou již směnářenský obchod uzavřen byl. V prvním případě by se mohlo jednat zejména o případy, kdy nebyly vůbec či nebyly řádně poskytnuty předšmluvní informace či tato předšmluvní fáze trpěla jinou vadou poškozující klienta. V druhé skupině navrhovatelů se jedná o všechny nedostatky

směnárenského obchodu poškozující klienta, jako je například rozpor předsmělných informací o směnném kurzu či poplatku se skutečně vyplacenými penězi.

Čl. V

Přechodné ustanovení upravuje informační povinnost nových subjektů, které budou spadat do působnosti arbitra, vůči arbitrovi a stanovuje se tak tři měsíční lhůta, ve které jsou tyto subjekty povinny informační povinnost splnit.

Část čtvrtá: Změna zákona o volném pohybu služeb

Čl. VI

Vynětí směnárenské činnosti z dosahu zákona č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb, odpovídá směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu, která vyjímá v čl. 2 z její působnosti finanční služby uvedené ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/48/ES ze dne 14. června 2006, o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu. Směnárenská činnost je službou, jež spadá v citované směrnici pod přílohu č. 1 bod 7 písm. b) - obchodování na vlastní účet nebo na účet klienta s peněžními prostředky v cizích měnách. Neuplatní se tak na tuto činnost liberalizační pravidla stanovené směrnici o službách na vnitřním trhu. Rámec těchto právních vztahů se bude nicméně řídit primárním právem EU v oblasti volného pohybu služeb, s tím související judikaturou ESD a případně sekundárním právem EU v oblasti finančních služeb.

Oblast směnárenské činnosti je z působnosti směrnice o volném pohybu služeb vyňata z toho důvodu, že jsou činnosti na finančním trhu upraveny sekundárním právem EU zvlášť.

Část pátá: Účinnost

Čl. VII

Ve shodě s návrhem zákona o směnárenské činnosti se navrhuje účinnost 1. července 2013.

V Praze dne 17. října 2012

RNDr. Petr Nečas, v.r.
předseda vlády

Ing. Miroslav Kalousek, v.r.
ministr financí